

РОЗВИТОК ЄВРОРЕГІОНАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА: «КАРПАТСЬКИЙ ЄВРОРЕГІОН»

Король С. М., аспірант кафедри політології,
соціології та психології СумДУ

З точки зору перспектив розвитку єврорегіонального співробітництва України, на особливу увагу заслуговує діяльність Карпатського Єврорегіону. З огляду на переферійне розташування як до власних національних центрів, так і до потужних міжнародних організацій, а також і з точки зору важливості його геополітичного розташування слугує своєрідним мостом міжнародного співробітництва регіонів [1, с. 358].

Міжнародну Асоціацію "Карпатський Єврорегіон" (КЄ) створено 14 лютого 1993 р., підписанням у м. Дебрецені (Угорщина) міністрами закордонних справ України, Польщі та Угорщини Декларації про співробітництво населення, яке проживає в Карпатському регіоні. Декларація зафіксувала підтримку урядами цих країн бажання органів самоврядування і місцевої адміністрації в регіоні Карпатських гір і річки Тиси створити "Карпатський Єврорегіон" як структуру для підтримання відносин довгострокового співробітництва між різними його учасниками. До складу "Карпатського Єврорегіону" увійшли прикордонні адміністративні одиниці п'яти держав – Польщі, Словаччини, Угорщини, України та Румунії [2, с.116].

Площа єврорегіону становить 137,305 тис. кв. км., а населення нараховує 6,362 млн. чоловік (українська сторона) [3, с. 163].

Цілями "Карпатського Єврорегіону" визначені наступні:

– сприяння співробітництву в економічній, соціальній, науковій, екологічній, освітній, культурній галузях та в спорті;

– лобювання та втілення транскордонних проектів, співробітництво з національними інституціями та організаціями.

Місія Карпатського єврорегіону полягає у покращенні рівня життя населення даного регіону, збереженні миру, сприянні добросусідським відносинам по обидві сторони кордонів, зменшенні ефекту ізоляції на кордонах, забезпечення прозорості кордонів.

КЄ має власний бюджет, який включає кошти регіональних та місцевих органів влади, а також закордонних спонсорів, зокрема Фонду братів Рокфелерів, Інституту досліджень "Схід-Захід".

Організаційна структура Асоціації "Карпатський Єврорегіон" включає: Раду; виконавчого директора; Секретаріат; національні представництва; робочі комісії.

До складу Ради входять 15 чоловік (по 3 представники від кожної країни-учасниці).

25 січня 1996 р. на XIV засіданні Ради Єврорегіону (Егер, Угорщина) було затверджено Положення про Секретаріат Асоціації "Карпатський Єврорегіон". Згідно з цим положенням виконавчі та адміністративні функції здійснює виконавчий директор, який призначається Радою КЄ на два роки на підставі конкурсного відбору, який проводиться в регіонах-членах КЄ. До повноважень виконавчого директора входить організація виконання рішень Ради КЄ, керівництво Секретаріатом, координація діяльності робочих комісій та національних представників, підготовка проектів угод, проектів засідань Ради, підтримка контактів з місцевими та міжнародними інституціями [2, с.118].

Найважливішим геополітичним завданням "Карпатського Єврорегіону" є сприяння європейській інтеграції України, що було зазначене в «Стратегічній програмі регіонального розвитку Єврорегіону Карпати на період 2007-2013 років. [1, с. 360].

Даний єврорегіон один із перших та найпотужніших в Україні. Про це свідчить його кількість країн-учасників та ряд реалізованих міжнародних заходів і проектів в економічній, культурній, екологічній, соціальній, освітній сферах, а також проведення робіт по збереженню пам'яток культури, розвитку туризму і залучення ресурсів для розвитку музейних установ.

Література:

1. Кіш Є.Б. Центральна Європа в сучасній системі єврорегіональної інтеграції: Монографія. – Ужгород: Ліра, 2008. – 440 с.

2. Мікула Н. Єврорегіони: досвід та перспективи. – Львів: ІРД НАН України, 2003. – 222 с.

3. Збірник «Транскордонне співробітництво та розвиток транскордонних кластерів». Під редакцією В.С. Куйбіди, А.Ф. Ткачука, В.В. Толкованова. Київ, Видавництво «Крамар», 2009, 242 с.